EPISTOLA AMICI AD AMICUM, HALAE SAXONUM IAM STUDIORUM GRATIA VERSANTEM, ...

Digitized by Google

Digitized by Google

Amicorum optime!

ACcepi literas Tuas cum Diſſertatione nuperrime apud Vos habita, cuius titulus eſt: *Vindiciæ diſtinctionis inter paragia & apanagia*, quas, Præſide Domino Chriſtiano Thomaſio, Conſiliario Boruſſico Intim. & Prof. Jur. Ord. pro gradu doctorali obtinendo, publico eruditorum examini ſubmiſit, M. Ephraim Gerhard, Advoc. Saxo-Vinarienſ., quam ob novitatem argumenti incunctanter & avide totam perlegi. Ut ut autem mihi diſtricte præceperis, ne utriusque noſtrum Patrono, Ampliſſimo Hertio, eam exhiberem, non tamen potui in ea parte Tibi obſecundare, aut morem gerere; ſed, qua primum licuit occaſione, Virum, uti noſti, humaniſſimum, adii ut quæ in diſſertatione illa continerentur, Eidem ſummatim, & quam fieri poſſet placide referrem. Quod cum fieret, petiit à me, ut ſibi perlegendæ eius copia tantum ad diem unum conc[illegible]etur,

poſtero die ſe, quid ſentiret, brevi ſermone declaraturum. Altero die, cum ex juſſu Eum reviſerem, perlibenter haud dubiè audies, quid Vir ille laudatiſſimus exiſtimaverit. Primum ajebat, minimas in Diſſertatione ſua *de Commentitia apanagii & paragii diſtinctione, &c.* Reſpondentis ſui partes eſſe; eam ſe veritatis ſolius amore ductum ſcripſiſſe, ut novitatibus obſtrueret: facile præſenſiſſe, ante eam quam ederet, non paucorum ſe odia incurſurum; ſed ea ſe minime veritum, quum veritati unice litaſſet. Quod igitur in Reſpondentem tot convitia, tot ſcurrilitates, tot calumniæ congeſtæ eſſent, id ad ſe quoque pertinere, & tamen apologiam ſe repoſiturum, procul ira, procul odio, procul affectu, etſi uterque aliud promeriti eſſent; Thomaſius quidem; quod homini inſanienti præſidium commodaverit; Reſpondenti, quod miſer graculus literatorum gregi ſe immiſcuerit, & ineptiarum tot auctorem ſe ultro profeſſus fuerit. Semper enim ſibi perſuaſum fuiſſe, fœta illa inter eruditos certamina fœtus eſſe deformes animorum male moratorum. Addebat de Thomaſio, quem hucusque inter præcipuos amicorum ſuorum numeraverit, ſe

non

Digitized by Google

non mirari: at, quæ cauſæ commoverint hominem Sileſium, Advocatum Saxo-Vinarienſem, ut defenſorem ageret Schilteri, ex cujus doctrina Sereniſſimus ejus Princeps in claſſem Paragiatorum detrudendus fuit, ſe ne cogitando quidem aſſequi poſſe. Non enim ſe credere, placere unquam regionis Domino poſſe, ut in numerum Paragiatorum compingatur. Addebat porro, non dubitaturum ſe, Illuſtrem Thomaſium, lecta apologia ſua, quam publicaturus ſit, manus daturum & mutaturum ſententiam, quod toties atque toties jam fecerit, etiam in univerſali jurisprudentia. Hoc ſe candorem in Viro ſibi æſtimato interpretari: at alios, forte æmulos ac invidos, id ut ſignum accipere animi parum firmi, parumve ſolidi, ingenii in minimis quibusque fluctuantis, & ad nova quæque, qualiacunque ſe obtulerint, ſaltem ut Cymbalum mundi audiat, prurientis, cum ipſum Vertumni potius nomine inſigniendum cenſerent. De Reſpondente ſubiiciebat: optare ſe, ut *l. 6. §. 1. C. de poſtul.* attente ac prius legiſſet: ſignanter enim ibi Impp. AA. *agant* (Advocati) *quod cauſa deſiderat: temperent ſe ab injuria. Nam ſi quis adeo procax fue-*

A 3 *rit,*

rit, ut non ratione, ſed probris putet eſſe certandum, opinionis ſuæ omni auctiorem patietur: nec enim conniventia commodanda eſt ei, ſi quisquam, negotio derelicto, in adverſarii ſui contumeliam aut palam pergat, aut ſubdole. Moneret præterea, ut diſcat Latine ſcribere, vel meliores auctores, quam literas obſcurorum virorum, legat. Deinde cerebrum purget, hoc enim, velut Augiæ ſtabulum, remedio illo magis indigere, quam diſſertationem, cuius oppugnationem, homo, ut molliter dicam, vanus, ſuſcepit. Studeat denique ſolidis rerum argumentis certare, non λογομαχεῖν: non argutiis, non ſophiſticationibus, non inanibus verborum cavillis ludibriisve chartas implere. Hæc & alia, quæ exciderunt mihi, pleraque ſubridens & fere non commotus Patronus ille noſter proferebat. Nunc volenti Tibi ſeriem ſcriptorum Eius, quæ intra breve tempus ſub prælo ſudabunt, indicabo, in tomos aliquot digerenda:

1. *Notitia veteris Germaniæ populorum.* fere altero tanto auctior.

2. *Notitia regni Francorum veteris, à prima ejus origine ad exceſſum usque Ludovici Pii.* quæ ultra alphabeta duo excurrit.

3. *Commentatio de renovato Imperii & Regni Bohemiæ nexu.*

4. *De Origine & progreſſu ſpecialium Germanici Imperii rerumpublicar*

5. De

nu-

9. *Commentatiuncula in Concordatum inter Imp. Henricum V. & Papam Caliſtum A. MCXXII.*

10. *Commentiuncula in Gullelmi Ockam tractat. de poteſtate Imperatoris in cauſis matrimonialibus, dudum ante reformata ſacra ſcriptum.*

11. *Commentatio de natura & Conſtitutione jurisprudentiæ feudalis præſertim Germanicæ.*

12. *A. vetuſtus de beneficiis denuo recuſus ac collatus non tantum cum impreſſo ante ſeculum exemplari, ſed & cum Codice membranaceo antiquiore; Accedunt notulæ ex hiſtoria Germanica.*

13. *Diſſertatio de feudis ex dato & oblato mixtis.*

14. *Diſſertatio de eccleſiis filiabus.*

15. *Epiſtola ad amicum, juſtas continens vindicias adverſus nuperum Bibliothecæ Juris Gentium Europeæ Editorem.*

16. *Diſſertatio de Jurispr. cavente.*

17. *Diſſert. de differentiis juris ſtatus naturalis & adventitii.*

18. *Diſſert. de pluribus hominibus unam perſonam ſuſtinentibus.*

19. *Diſſertatio de fratris germani querel[illegible] adverſus quoscunque.*

20. *Diſſertatio de ſervitute naturaliter conſtituta cum inter diverſos populos tum inter ejusdem reip. civ[illegible]*

21. *Diſſertatio de reſervatione dom[illegible] re vendita.*

22. *Diſſertatio de pignore conventi[illegible]*

23. *Diſſertatio de differentiis pign[illegible] ſpecialis.*

24. *Diſ-*

Digitized by Google

30. *Diſſertatio de ſolutione p. . .*
31. *Diſſertatio de juribus ex pacto certo tempore incluſis.*
32. *Satura prima, rerum quæ ad jus ſpectant, ſingularium.*
33. *Satura ſecunda rerum, quæ ad jus ſpectant, ſingularium.*
34. *Satura tertia rer[u]m, quæ ad jus ſpectant, ſingularium.*
35. *Epidipnides parœmiarum juris Germanicarum.*

En catalogum eo ordine iisdemque verbis, eundem ut mecum communicavit bibliopola Francofurtenſis: Exiſtimabat ille, poſſe contingere, ut ipſis te[r]mis hæc vel illa materia pro caſuum temporumque varietate, adhuc inſereretur. Sed hoc eſt, de quo ipſa editio nos docebit. Si quid eſt amplius, in quo aut ſtudiis aut commodis Tuis poſſum inſervire, ſcis me monendum eſſe, non rogandum. Deus O. M. ut generoſo propoſito Tuo proſperi adſint ſucceſſus, duo Tibi præſtet bonæ mentis auxilia, firmam va[leti]udinem, & conſtantem fortunam. [Scribeb]a[m] [f]eſtinanter Eleutheropoli [...]r. MDCCX.

TUUS EX ASSE.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google